

1) UVOD- DOLAZAK OSMANLIJA I OSNIVANJE KASABE

Osmanlijskim osvajanjem nastale su doboke promjene u položaju, prirodi i ulozi gradova na tom području. Tokom XVI stoljeća Balkan je predstavljao ogromno jedinstveno ekonomsko i carinsko područje, na kome su se i pored čestih ratova razvijali gradovi, u kojima je cvjetalo zanatstvo i trgovina.

Sarajevo su kao grad – šehar, počeli graditi Turci u XV i XVI stoljeću, učinivši ga glavnim centrom uprave, obrta i trgovine te blizu 100 godina polaznom tačkom daljih osvajanja. Kada su Turci-Osmanlije osvojili to područje sredinom XVI stoljeća, zatekli su zapuštena odnosno opustošena područja, usljed stalnih međusobnih sukoba domaćih feudalaca, kao i sukoba sa Turcima, koji su povremeno napadali ova područja. Najstariji osmanski defteri donose popise pustih sela i trgova, sa puno podataka o pustošenjima i razaranjima.

Prije dolaska Turaka teritorij današnjeg Sarajeva se nalazio u srednjovjekovnoj župi zvanog Vrhbosna. Ovu župu prvi put spominje ugarski kralj Bela IV 1244. godine, u svojim službenim dokumentima. Historijski izvori različito označavaju mjesta gdje su se nalazila naselja (varoši, trgovi) na području današnjeg Sarajeva. Neki izvori tvrde da je današnja bijela Tabija na Vratniku nazivana Vrhbosanje, a u istočnom dijelu današnje Baščaršije formirano je Staro Trgovište ili Eski Trg. U blizini današnje Skenderije u srednjovjekovnoj Bosni također je formiran trg koji se nazivao “tornik” ili “utornik”, gdje su uglavnom dobrovački trgovci donosili svoju robu i prodavali je baš toga dana.

Područje današnjeg Sarajeva se nalazilo na veoma frekventnom Bosanskom drumu, a putevi su odlazili na sve četiri strane svijeta. Istočno od Sarajeva, u dolini Miljacke, nalazilo se utvrđenje Hodidjed kojeg su Osmanlije osvojile mnogo prije zauzimanja župe Vrhbosne odnosno pomenute trgove u sarajevskom kraju. U ovoj župi bilo je više otvorenih trgova, od kojih je najznačajniji bio Vrhbosna. Kada je tačno ovo naselje osnovano još se ne zna. Ova varoš je najvjerovatnije propala prije 1462. godine, jer se te godine u Vakufnami Isa-bega Ishakovića spominje pod imenom Atik Varoš- Stara Varoš, dok se u najstarijem popisu Bosanskog sandžaka iz 1468. godine spominje pod imenom Eski Trgovište. Taj Trg se nalazio na području današnjeg Higijenskog zavoda i Alipašine džamije. Trgovište je propalo, a u njegovoj blizini osnovan je novi šehar- grad, sada naše lijepo Sarajevo .¹

Osmanlije su srednjovjekovnu Bosnu, a kasnije područje Hercegovine, osvajali gotovo stotinu godina prije zvaničnog pada Bosanskog kraljevstva. Naime, prije dolaska osmanske vojske, u osvojene zemlje su stizali razni derviški redovi, koji su na miran način približavali islamsku vjeru domicilnom stanovništvu. Od tog pravila Osmanlije nisu odustajale i kada su osvajali srednjovjekovnu Bosnu. Znameniti sultan Mehmed II Fatih pogubio je posljednjeg bosanskog kralja 1463.godine i ta godina se smatra godinom gubitka i nestanka srednjovjekovne bosanske države.

Što se tiče osnivanje grada Sarajeva, historičari su odredili 1462. godinu, kada je znameniti vojskovođa Isa- beg Ishaković, izdao dokument –vakufnamu, kojom je naredio izgradnju više objekata odnosno kasabe koja će kasnije postati istinski šehar, među najvećim u Osmanskom carstvu.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com